

UZASADNIENIE

We wniosku z dnia 3 grudnia 2014 r. pełnomocnik A. C. wniósł o przyjęcie i zatwierdzenie oświadczeń wnioskodawczyni A. C. i uczestniczek postępowania W. S., R. B. i E. T. (1) o uchyleniu się od skutków prawnych niezłożenia przez nie oświadczenia o odrzuceniu spadku po R. S. (1) oraz o przyjęcie od nich oświadczeń o odrzuceniu spadku po wyżej wymienionym spadkodawcy.

W uzasadnieniu tego pisma pełnomocnik wnioskodawczyni wskazał, iż zmarły w dniu 1 listopada 2013 r. spadkodawca R. S. (1) był mężem W. S. i jednocześnie ojcem A. C., R. B. i E. T. (1). Bezpośrednio przed jego śmiercią wskazane wyżej spadkobierczynie ustawowe nie utrzymywały kontaktów ze spadkodawcą (z uwagi na jego uzależnienie od alkoholu), nie miały wiedzy o jego ewentualnych zobowiązaniach finansowych i nie zostały przez niego poinformowane o zaciągnięciu w dniu 5 września 2013 r. pożyczki pieniężnej w kwocie 8.600,00 zł (w Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G.). Twierdził też, iż po śmierci R. S. (1), a przed upływem terminu do złożenia oświadczeń o odrzuceniu lub przyjęciu spadku, wnioskodawczyni wraz ze swoim mężem, w celu zweryfikowania istnienia długów spadkodawcy, udała się do komornika działającego przy Sądzie Rejonowym w S., Urzędu Skarbowego w S. oraz Urzędu Gminy w K.. Uzyskała wówczas informację, iż przeciwko R. S. (1) nie toczy się żadne postępowanie egzekucyjne, jak też nie zalega on w płatnościach należności podatkowych. Posiadając powyższe informacje wnioskodawczyni i będące jego spadkobierczyniami ustawowymi uczestniczki postępowania pozostawały w błędnym przeświadczeniu o braku zadłużenia zmarłego. Wobec czego, mając świadomość, że R. S. (1) poza rzeczami osobistymi nie pozostawił żadnego majątku, nie złożyły przed sądem lub notariuszem oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza lub też o jego odrzuceniu. O obciążającym spadku długu względem Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. – w wysokości 9.376,60 zł – dowiedziały się dopiero z otrzymanego w dniu 1 grudnia 2014 r. wezwania do zapłaty z dnia 17 listopada 2014 r.

Pismem z dnia 21 stycznia 2015 r. pełnomocnik A. C. wniósł o wezwanie do udziału w sprawie nabywcy wierzytelności, jaka przysługiwała Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. wobec spadkodawcy, tj. (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W..

W dniu 3 lutego 2015 r. z wnioskiem o dopuszczenie do wzięcia udziału w sprawie wystąpił pełnomocnik (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W.. Jednocześnie, w razie dopuszczenia do udziału w sprawie, wniósł on o oddalenie wniosków A. C., W. S., R. B. i E. T. (1) o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych niezachowania terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku po R. S. (1) oraz o zasądzenie od pozostałych zainteresowanych na rzecz (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W. kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu tego pisma pełnomocnik (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W. wskazał, iż E. T. (1), W. S., A. C. i R. B. są osobami najbliższymi zmarłego (żona i dzieci), zaś dwie pierwsze z nich zamieszkiwały ze spadkodawcą w jednym domu, w związku z czym nie sposób przyjąć, by nie utrzymywały one ze spadkodawcą żadnych kontaktów, nie wiedziały, z czego się utrzymuje, na jakiej stopie życiowej żyje, jaki jest jego stan majątkowy i nie posiadały informacji o zaciągniętym przez niego zobowiązaniu – stosunkowo znacznym w porównaniu do wysokości otrzymywanego przez niego świadczenia emerytalnego. Pożyczka była przy tym zaciągnięta na cele konsumpcyjne, dlatego też, w ocenie tegoż zainteresowanego, wspólnie zamieszkujący ze spadkodawcą uczestnicy postępowania nie tylko wiedzieli o przeznaczeniu środków, ale prawdopodobnie również z nich korzystali. (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W. podkreślił przy tym, iż pożyczkobiorca, wnosząc o zawarcie umowy pożyczki, złożył oświadczenie o zgodzie małżonka na zawarcie umowy. W dalszej kolejności zakwestionował twierdzenia wnioskodawczyni o podjętych działaniach mających na celu uzyskanie informacji o ewentualnym zadłużeniu R. S. (1), wskazując przy tym, iż nie przedłożyła ona ani odpisów wniosków o udzielenie takich informacji, ani odpowiedzi na nie. Zdaniem pełnomocnika (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W. wnioskodawczyni i uczestniczki postępowania nie wykazały także, aby dokonały podstawowego aktu staranności, jakim było przeszukanie dokumentów pozostawionych przez zmarłego.

Postanowieniem wydanym na rozprawie wyznaczonej na dzień 11 lutego 2015 r. Sąd zwolnił od udziału w sprawie Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową im. S. z siedzibą w G., dopuścił zaś do udziału w sprawie w charakterze uczestnika postępowania (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W..

Podczas rozprawy w dniu 11 lutego 2015 r. pełnomocnik wnioskodawczyni podtrzymał wnioski i twierdzenia zawarte w piśmie inicjującym postępowanie; wskazał przy tym, iż W. S. od wielu lat pozostawała w faktycznej separacji z mężem, prowadziła oddzielne gospodarstwo rolne, nie mogła również powziąć wiedzy o zaciągniętym przez spadkodawcę zobowiązaniu, bowiem w dacie podpisania umowy przebywała w szpitalu.

Na tym samym terminie uczestniczki postępowania W. S., R. B. i E. T. (1) przychyliły się do wniosku A. C..

Sąd ustalił, co następuje:

Spadkodawca R. S. (1), syn W. i A., urodzony dnia (...) w M. zmarł w dniu 1 listopada 2013 r. w miejscowości C. (dowód: odpis skrócony aktu zgonu – k. 11). Ze spadkobierców ustawowych pozostawił po sobie: żonę W. S. i córki: A. C., R. B. i E. T. (1) (dowody: odpisy skrócone aktów stanu cywilnego – k. 11-15).

Spadkodawca przed śmiercią pozostawał w separacji faktycznej z żoną W. S.; zamieszkiwał jednak wspólnie z nią i córką E. T. (2) w C.. Zajmował wówczas osobny pokój; prowadził przy tym oddzielne gospodarstwo domowe (samodzielnie robił zakupy, przygotowywał posiłki i prał). Najbliżsi członkowie rodziny utrzymywali z nim – z uwagi na chorobę alkoholową spadkodawcy – stosunkowo niewielkie kontakty i rzadko z nim rozmawiali [dowody: zeznania złożone na rozprawie wyznaczonej na dzień 25 marca 2015 r. przez świadka R. C. (00:07:23 – 00:13:36); zeznania złożone na rozprawie wyznaczonej na dzień 25 marca 2015 r. w charakterze strony przez wnioskodawczynię A. C. (00:17:36 – 00:22:52) i uczestniczki postępowania W. S. (00:23:32 – 00:29:07), R. B. (00:29:43 – 00:33:30) i E. T. (2) (00:33:49 – 00:38:39)].

Wnioskodawczyni A. C. oraz uczestniczki postępowania W. S., R. B. i E. T. (1) w przewidzianym ustawowo sześciomiesięcznym terminie, biegnącym od dnia powzięcia informacji o tytule powołania do spadku, nie złożyły oświadczeń o przyjęciu lub odrzuceniu spadku po R. S. (1); uczyniły to dopiero na rozprawie wyznaczonej na dzień 11 lutego 2015 r. (k. 66-67).

Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytową im. F. S. z siedzibą w G. pismem z dnia 17 listopada 2014 r. wezwała wnioskodawczynię A. C. – jako osobę należącą do kręgu spadkobierców ustawowych po zmarłym R. S. (1) – do zapłaty kwoty 9 376,60 zł. Należność powyższa wynikała z zawartej pomiędzy R. S. (1) a Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo-Kredytową im. F. S. z siedzibą w G. w dniu 5 września 2013 r. umowy pożyczki o numerze (...). Jednocześnie, w dniu 5 marca 2013 r., R. S. (1) oświadczył pisemnie, iż z udzielonej mu pożyczki spłacić chce swoje uprzednie (z dnia 8 lipca 2013 r.) zobowiązanie względem pożyczkodawcy, a także, iż zgodę na zawarcie powyższej umowy wyraziła jego żona (dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty – k. 7; kserokopia umowy pożyczki – k. 8-10, oświadczenia – k. 57 i 95).

W. S. w okresie od dnia 19 sierpnia 2013 r. do dnia 9 września 2013 r. poddana była leczeniu szpitalnemu na Oddziale (...) Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w S. (dowód: karta informacyjna – k. 74).

W dniu 30 grudnia 2014 r. (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W. nabyła wierzytelność przysługującą Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. wobec spadkobierców R. S. (1) (dowód: wyciąg z umowy przelewu wierzytelności – k. 52-56).

Na rozprawie wyznaczonej na dzień w dniu 11 lutego 2015 r. wnioskodawczyni A. C. oraz uczestniczki postępowania W. S., R. B. i E. T. (1) oświadczyły, iż przypadający im na podstawie ustawy spadek po zmarłym w dniu 1 listopada 2013 r. w miejscowości C., ostatnio stale zamieszkałym w C., R. S. (1) odrzucają.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu wniosek o zatwierdzenie oświadczeń wnioskodawczyni A. C. i uczestniczek postępowania W. S., R. B. i E. T. (1) o uchyleniu się od skutków prawnych niezłożenia oświadczeń o odrzuceniu spadku po R. S. (1) nie zasługiwał na uwzględnienie.

Zgodnie z dyspozycją art. 1015 § 1 k.c. oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania. Natomiast stosownie do art. 1019 § 2 k.c. spadkobierca, który pod wpływem błędu lub groźby nie złożył żadnego oświadczenia w terminie, może uchylić się od skutków prawnych niezachowania terminu w trybie określonym w art. 1019 § 1 k.c., tj. przy zastosowaniu przepisów o wadach oświadczenia woli, z następującymi zmianami: uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia powinno nastąpić przed sądem, zaś spadkobierca powinien jednocześnie oświadczyć, czy i jak spadek przyjmuje, czy też go odrzuca. Uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku wymaga zatwierdzenia przez sąd (art. 1019 § 3 k.c. w zw. z art. 690 k.p.c.), bowiem dopiero wtedy staje się skuteczne. W toku postępowania w przedmiocie wydania postanowienia zatwierdzającego uchylenie się od złożonego oświadczenia bądź oddalającego taki wniosek sąd bada czy istnieje wada oświadczenia woli oraz czy uprawnienie do uchylenia się nie wygasło. Skuteczne uchylenie się od skutków niezłożenia w przypisanym prawem terminie oświadczenia powoduje wyeliminowanie działania fikcji prostego przyjęcia spadku określonego w art. 1015 § 2 zdanie pierwsze k.c. lub w konkretnych sytuacjach, z dobrodziejstwem inwentarza – art. 1015 § 2 zdanie drugie k.c., zaś spadkobierca ma ponownie możliwość złożenia oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku.

W niniejszej sprawie wnioskodawczyni oraz uczestniczki postępowania W. S., R. B. i E. T. (1), dążąc do zatwierdzenia ich oświadczeń o uchyleniu się od skutków prawnych niezłożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku po R. S. (1), powoływały się na działanie pod wpływem błędu co do rzeczywistego stanu majątku spadkowego.

Stosownie do art. 1019 § 2 k.c. w zw. z art. 84 § 1 zdanie 1 i § 2 k.c. spadkobierca składa oświadczenie woli o przyjęciu lub odrzuceniu spadku pod wpływem błędu, jeżeli w chwili składania tego oświadczenia był w błędzie co do treści czynności prawnej, a błąd był obiektywnie i subiektywnie istotny. Błąd co do treści czynności prawnej może być błędem co do tytułu powołania do dziedziczenia, osoby spadkodawcy i przedmiotu spadku; w tym ostatnim zakresie mieści się też niewiedza spadkobiercy o stanie spadku, w tym i niewiedza o istniejącym po stronie spadkodawcy zadłużeniu. Błąd istotny co do stanu spadku można ogólnie ująć jako taki błąd, który uzasadniałby przypuszczenie, że gdyby spadkobierca nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie zaniechałby złożenia w terminie oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku.

W postanowieniu z dnia 5 lipca 2012 r. (IV CSK 612/11, OSNC 2013/3/39, LEX nr 1224805, Biul.SN 2012/10/12, M.Pr.Bank. (...), M.Prawn. 2013/8/423-426) Sąd Najwyższy wskazał, iż „Niewiedza spadkobiercy o stanie spadku, pomimo podjętych odpowiednich i możliwych działań, może być uznana za błąd istotny (art. 1019 § 2 w związku z art. 84 § 2 k.c.).”

Przyjęcie spadku wprost po określonym spadkodawcy łączy się z reguły z przekonaniem spadkobiercy, iż w wyniku dziedziczenia co najmniej nie dojdzie do pogorszenia jego sytuacji majątkowej. Pojawia się jednak kwestia, czy zakwalifikować można jako błąd istotny w rozumieniu art. 84 § 2 k.c. samo mylne wyobrażenie o rzeczywistym stanie spadku, bez względu na zachowanie tego spadkobiercy przed upływem terminu na złożenie oświadczenia woli, w szczególności przy braku odpowiedniej aktywności spadkobiercy w celu dowiedzenia się o rzeczywistym stanie spadku.

Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury, podzielanym również przez Sąd w składzie niniejszym, podstawą uchylenia się przez spadkobiercę od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku może stanowić błąd prawnie doniosły. Takim błędem nie jest nieznanomość przedmiotu spadku pozostająca w związku przyczynowym z niedołożeniem przez spadkobiercę należytej staranności w ustalaniu rzeczywistego stanu majątku spadkowego (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 30 czerwca 2005 r., IV CK 799/04, OSNC 2006/5/94, Biul.SN 2005/11/12, M.Prawn. 2006/16/881; zob. nadto: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2010 r., V CSK 337/09, Lex nr 677786; p postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2012 r., II CSK 172/12, LEX nr 1299156, M.Pr.Bank. (...)). W rezultacie należy przyjąć, że błędem istotnym

spadkobiercy (art. 1019 § 2 w związku z art. 84 § 2 k.c.) jest niewiedza o stanie spadku (długach spadkowych), mimo powziętych przez tego spadkobiercę odpowiednich i możliwych działań zmierzających do ustalenia rzeczywistego stanu spadku. Podkreślić jednocześnie należy, iż chodzi o realną możliwość uzyskania informacji o zadłużeniu spadkodawcy, zindywidualizowaną w odniesieniu do konkretnych osób (por. przywołane wyżej p ostanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2012 r., II CSK 172/12). Wobec tego za błąd istotny spadkobiercy uznać należy brak wiedzy o stanie spadku, mimo podjęcia właściwych i możliwych działań, zmierzających do ustalenia rzeczywistego stanu spadku.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie – z uwagi na stwierdzony przez Sąd po stronie wnioskodawczyni i uczestniczek postępowania W. S., R. B. i E. T. (1) brak doniosłości błędu – nie zachodzą przesłanki do zatwierdzenie przez Sąd uchylecia się przez zainteresowanych będących osobami fizycznymi od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia woli o przyjęciu spadku. Poprzestanie przez wnioskodawczynię i uczestniczki postępowania W. S., R. B. i E. T. (1) na pozbawionym podstaw przypuszczeniu, dotyczącym stanu majątku spadkowego, jest wyrazem braku należytej staranności, który uniemożliwia uchylecie się od skutków prawnych złożenia albo niezłożenia oświadczenia woli w oparciu o przepisy o wadach oświadczenia woli. Zauważyć bowiem należy, iż przesłuchani w dniu 25 marca 2015 r. w charakterze strony zainteresowani (A. C. 00:17:36 – 00:22:52, W. S. 00:23:32 – 00:29:07, R. B. 00:29:43 – 00:33:30, E. T. (2) 00:33:49 – 00:38:39) i świadek R. C. (00:07:23 – 00:13:36) zgodnie wskazywali, iż R. S. (1) od co najmniej od dziesięciu lat cierpiał na chorobę alkoholową o znacznym stopniu zaawansowania. Powyższe wskazuje, iż zainteresowane miały podstawy co najmniej przypuszczać, iż spadkodawca mógł zaciągnąć znaczne zobowiązania, czy to od osób prywatnych, czy to w instytucjach bankowych i parabankowych. Pomimo to nie interesowały się, skąd osoba utrzymująca się wyłącznie ze stosunkowo niskiej renty rolniczej posiada, wydatkowane na alkohol, znaczne środki finansowe.

Informacje o niektórych przynajmniej, zaciągniętych przez spadkodawcę zobowiązaniach, zainteresowane winny znaleźć w należących do spadkodawcy dokumentach. Gdyby jednak nie przechowywał on takich dokumentów, spadkobierczyni z łatwością mogły się dowiedzieć o posiadanym przez spadkodawcę rachunku bankowym, na który wpływała przyznana spadkodawcy renta rolnicza oraz ustalić jego położenie, zwracając się o udzielenie powyższych danych do placówki terenowej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w S.. Zauważyć przy tym należy, iż uczestniczka postępowania W. S. zeznała, iż jej mąż po odbiór świadczenia rentowego „jeździł do miasta” (00:26:00 – 00:26:15), w związku z czym powinna zdawać sobie sprawę z posiadania przez spadkodawcę rachunku bankowego. O powyższym bez trudu powziąć mogły wiadomość również wnioskodawczyni A. C. i uczestniczki postępowania R. B. i E. T. (2), utrzymujące bliskie relacje z matką. W dalszej kolejności spadkobierczyni winny były, w opinii Sądu, ustalić – na podstawie informacji uzyskanych od podmiotu prowadzącego rachunek – jakie obciążenia i należności z niego są pobierane. Właściwym nadto byłoby – chociaż bez znaczenia dla ujawnienia zadłużenia wskazywanego w niniejszym postępowaniu – zasięgnięcie informacji u właściwego komornika sądowego. Wnioskodawczyni i uczestniczki postępowania W. S., R. B. i E. T. (1) nie podjęły jednak jakichkolwiek starań, aby bądź uzyskać wiedzę na temat ewentualnych długów spadkowych, bądź by uregulować sprawy spadkowe.

Podzielić przy tym należało stanowisko prezentowane przez uczestnika postępowania (...) sp. z o.o.sp. k. z siedzibą we W., iż wnioskodawczyni nie wykazała, by rzeczywiście podjęła jakiegokolwiek czynności w celu ustalenie stanu majątku spadkowego, w szczególności ewentualnego zadłużenia spadkodawcy. Wnioskodawczyni nie przedstawiła żadnych dokumentów potwierdzających jej wystąpienie z odpowiednimi zapytaniami do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w S., Urzędu Skarbowego w S.lub Urzędu Miejskiego w K..

Przesłuchiwana w charakterze strony – podczas rozprawy wyznaczonej na dzień 25 marca 2015 r. – wnioskodawczyni A. C.twierdziła, iż w celu ustalenia, czy spadkodawca pozostawił zadłużenie, udała się osobiście do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w S.; wskazywała przy tym, iż z komornikiem sądowym spotkała się w jednym z pokoi znajdujących się w budynku stanowiącym siedzibę Sądu Rejonowego w S. (00:21:25 – 00:22:33).

Mając na uwadze, iż Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w S. B. C.zarówno w dacie zamknięcia rozprawy, jak i w całym roku 2013, przyjmowała interesantów w swojej kancelarii znajdującej się w S.przy ul. (...), a także i to, iż nie

były mu wówczas udostępniane w tym celu jakikolwiek pomieszczenia w budynku Sądu Rejonowego w S., oczywistym stało się, iż powyższe twierdzenia wnioskodawczyni, jak i korelujące z nimi twierdzenia jej męża (świadka) R. C. nie odpowiadają prawdzie i stanowią jedynie wersję przygotowaną na potrzeby niniejszego postępowania. Lansowanej przez nich tezie przeciwstawiły się także zeznania uczestniczki postępowania R. B., która wskazała, iż ani ona, ani jej siostra nie podejmowały żadnych czynności mających na celu weryfikację zadłużenia ojca (00:33:00 – 00:33:30). Na jakiegokolwiek działania – któregokolwiek ze spadkobierców R. C. – zmierzające do ustalenia składu majątku spadkowego, z wyłączeniem wskazanych już wyżej fikcyjnych czynności wnioskodawczyni, nie wskazały również uczestniczki postępowania W. S. i E. T. (2). Jednocześnie niekwestionowanym było, iż zarówno żona spadkodawcy, jak i jego córki, wiedziały o śmierci R. S. (1) i miały możliwość złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku w terminie 6 miesięcy od daty jego zgonu, lecz powyższego nie uczyniły.

Z tej właśnie przyczyny Sąd nie dał wiary dowodom z zeznań złożonych przez świadka R. C. i dowodowi z przesłuchania wnioskodawczyni A. C. w charakterze strony i odmówił im mocy dowodowej.

Ponieważ twierdzenia uczestniczek postępowania R. B., W. S. i E. T. (2) o istnieniu w niniejszej sprawie po ich stronie przesłanek do skutecznego uchylenia się od skutków prawnych niezachowania terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku pozostałego po R. S. (2) były oparte na twierdzeniu, iż to wnioskodawczyni – a tym samym i one – dochowała należytej staranności w ustalaniu rzeczywistego stanu majątku spadkowego, przeto i dowodom z przesłuchania tychże w charakterze strony Sąd nie dał wiary i odmówił mocy dowodowej.

Dlatego też Sąd uznał, że A. C., W. S., R. B. i E. T. (2) nie udowodniły swoich twierdzeń wobec sądu co do istnienia po ich stronie przesłanek do skutecznego uchylenia się od skutków prawnych niezachowania terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku pozostałego po R. S. (2) (art. 6 k.c.) i że z tej właśnie przyczyny nie mogą uchylić się od skutków prawnych swoich bezczynności (art. 1019 § 2 k.c.; zob. nadto powołane już postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2010 r., V CSK 337/09); przypisany tym zainteresowanym błąd co do istnienia wchodzącego w skład spadku po R. S. (1) zobowiązania pieniężnego – przysługującego pierwotnie Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G., obecnie zaś (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W. – wynikał bowiem z niedopełnienia przez nie jakiegokolwiek aktów staranności w zakresie ustalenia składu spadku po tymże spadkodawcy pozostałego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie regulacji z art. 520 § 2 k.p.c.

Wedle zasady wyrażonej w art. 520 § 1 k.p.c. każdy z uczestników postępowania nieprocesowego ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie. Reguła ta doznaje jednak ograniczeń, jeżeli uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne – art. 520 § 2 k.p.c. W takiej sytuacji Sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości.

Sprzeczność co do wyniku sprawy oczekiwanego przez wnioskodawczynię A. C. i uczestniczki postępowania W. S., R. B. i E. T. (1) z jednej strony i (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W. z drugiej jest w niniejszej sprawie wyraźna i oczywista. Zauważyć bowiem należy, iż wniosek inicjujący niniejsze postępowanie miał na celu zwolnienie się przez spadkobierców ustawowych R. S. (1) z odpowiedzialności za pozostawione przez tegoż dłużi spadkowe, w tym i z odpowiedzialności za dług wynikający z zawartej przez spadkodawcę z wierzycielem pierwotnym, tj. Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo-Kredytową im. F. S. z siedzibą w G., umowy pożyczki.

Dlatego też Sąd uznał, iż zasadne jest obciążenie poniesionymi przez uczestnika postępowania (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W. kosztami postępowania pozostałych zainteresowanych w sprawie – w równym stopniu (art. 105 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Na sumę zasądzonych od wnioskodawczyni A. C. i uczestniczek postępowania W. S., R. B. i E. T. (1) na rzecz uczestnika postępowania (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W. w punkcie II sentencji postanowienia kwot – 77,00 zł – składają

się: kwota 60,00 zł, należna z tytułu obowiązku zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, i kwota 17,00 zł, należna z tytułu zwrotu opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego, w kwocie 60,00 zł, Sąd ustalił w oparciu o zapis § 5 w zw. z § 8 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity: Dz. U. 2013, poz. 490)._